

Conjunt d'edificis al carrer del Fossar

Rupit i Pruitt

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Carrer del Fossar, 1-25 i 2-26
Emplaçament	A la banda de llevant del nucli urbà de Rupit
Alçada:	849 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud:	42.02411
Longitud:	2.46552
UTM Est (X):	455752
UTM Nord (Y):	4652591

Classificació

Número de fitxa	08901 - 182
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Modern Renaixement Popular
Segle	XVII-XVIII
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BCIL
Observacions protecció:	Catàleg de béns a protegir de Rupit i Pruitt
Data aprovació:	dv., 23/05/2014 - 12:00
Accés	Fàcil
Ús actual:	Social
Titularitat	Privada
Titular:	Diversos propietaris
Autoria de la fitxa	Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa:	dj., 13/05/2021 - 13:23

Descripció

Carrer emblemàtic situat a la banda de llevant del nucli antic de Rupit, des de la intersecció de la plaça del Bisbe Font amb el carrer de l'Església i fins a la plaça dels Cavallers. Presenta un traçat rectilini ascendent, que es pot dividir en dos trams diferenciats. El tram inicial està caracteritzat per l'aflorament de la roca natural de la zona i arriba fins a la intersecció amb el carrer del Bac de l'Era. Tant els fonaments dels edificis com el paviment de la via són de roca viva, regularitzada esglaonadament per facilitar la circulació dels vianants (aquest tram no és apte pels vehicles). El segon tram, disposat entre l'anterior intersecció i la plaça, compta amb els edificis adaptats al desnivell existent, amb el ferm pavimentat (tot i que també aflora la roca) i permetent el pas a la circulació rodada. Destaquen les construccions de la banda de tramuntana, donat que es troben adossades a redós del penyal on es localitzen les restes del castell. El carrer queda emmarcat per les edificacions, que estan disposades a banda i banda, exceptuant la zona central del primer tram, on s'ubica l'antic fossar de la vila. En general, les construccions mantenen la tipologia originària dels segles XVII i XVIII, amb algunes reformes posteriors. La tipologia general és d'edificis entre mitgeres destinats a habitatge, coberts amb teulades d'un i dos vessants i distribuïts, majoritàriament, en planta baixa i dos pisos. Presenten obertures emmarcades en pedra i diverses llandes datades (sobretot del segle XVII) i decorades amb símbols religiosos i noms propis. Pel que fa als materials i les tècniques constructives són de caire tradicional, amb parets de pedra desbastada de la zona, restes de revestiments arrebossats i ràfecs de fusta. Un dels elements més característics d'aquestes construccions són els balcons de fusta situats als nivells superiors, que mantenen la mateixa tipologia constructiva i estilística.

Observacions:

Alguns dels edificis que conformen aquest conjunt són coneguts amb diversos sobrenoms: can Gleies (c. Fossar, 1), can Lo (c. Fossar, 2), can Panart (c. Fossar, 3), can Llorencic (c. Fossar, 4), can Banús (c. Fossar, 5), can Vila (c. Fossar, 7), la Rectoria (c. Fossar, 8), can Serra (c. Fossar, 9), Centre Parroquial (c. Fossar, 10), can Vázquez (c. Fossar, 11), can Betes (c. Fossar, 13), can Nap (c. Fossar, 14), can Mònic (c. Fossar, 15), can Pau Xic (c. Fossar, 20), can Gori-can Banús (c. Fossar, 21-23), can Reixat (c. Fossar, 22), can Pastoríc (c. Fossar, 24), ca l'Andreu Palou-cal Sabater (c. Fossar, 25), can Ton (c. Fossar, 26).

Història

Si ens fixem en les dates que hi ha gravades a les llandes dels edificis que conformen la via, podem situar la seva construcció i reforma durant els segles XVII i XVIII (amb un predomini clar del XVII).

Arquitectònicament, la vila de Rupit es desenvolupà entre els segles XVI i XVIII, en especial en el segle XVII, que correspon a l'època de màxima esplendor de la població. Rupit va adquirir un posicionament clau dins de la indústria tèxtil de la llana (més en concret del drap), gràcies a la proximitat amb el camí ral Vic-Olot (la producció anava cap a Vic i Barcelona), l'existència de diversos molins i la presència històrica de ramats en tota la zona. Pel que fa al segle XVIII, les intervencions arquitectòniques es redueixen a reparacions efectuades en els edificis preexistents i a la recerca de nous espais per urbanitzar, com per exemple els carrers de la Barbacana, del Bac de l'Era o de la Pedrera (Solà, 2014: 1009-1010).

El nom del carrer li ve donat per la presència de l'antic fossar o cementiri de la vila, actualment en desús i completament enjardinat.

Bibliografia

CROSAS, Carles; SOLÀ, Joan; DOMINGO, Gemma (2014). *Catàleg de béns a protegir. Text refós*. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Rupit i Pruit. Consultat 12 novembre 2020, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. identificació C05.

MARSAL, Joaquim (2020). *Rupit i les seves llindes*. Consultat 13 novembre 2020, des de <http://www.rupitpruit.cat/turisme/fulletons.html>

SOLÀ COLOMER, Xavier (2014). “La febre de la construcció en el segle XVIII: urbanisme i arquitectura en el Collsacabra”. *Ausa*, XXVI, núm. 174, p. 991-1019.

VINYETA, Ramon (1998). *Rupit. Guia turística*. Rupit: Mª Estrella Dorca i Aragonés, p. 70-73.

